

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Cursus studiorum monasticorum, sive series sublimium disciplinarium - Cod. Ettenheim-Münster 99-110

Theologica universa - Ettenheim-Münster 108 - Tom. II

Cartier, Gallus

[S.l.], 1795

Caput octavum

[urn:nbn:de:bsz:31-111018](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-111018)

266. Secundum rei veritatem nihil fit casu: nam
nihil fit, quod Deus non voluerit, aut sci-
enter permiserit fieri, et ad optimum finem
i * lib. j. retract. c. i. non dirigat. Quare, ut monet S. Augustinus,
Christiani à nomine fortuna abstinere de-
bent. Et per fortunam nihil aliud intelli-
gi debet, quam Providentia Divina, quate-
nus causas occultas, et media nobis ignota
ad certos effectus, ipsorumque effectus ad fines
nobis ignotos ordinat.

293. Ob. 6to. Multa fiunt frustra in
rerum natura. Ergo, p.

Resp. Dist. ant. Multa fiunt frus-
tra per respectum ad causas particulares, con-
per respectum ad Deum ut providorem gene-
ralem, et ad fines efficaciter ab ipso inten-
tos, neg. ant. Causa particularis defectus
est ipsiusmet Providentia Divina effectus,
que sic res ordinavit, ut dum aliqua sta-
rent, alia deficerent: is autem defectus
K * lib. de gen. ad litt. idem prestat, ait S. Augustinus, in uni-
c. 5. verso, quod umbrae in pictis tabulis confe-
runt.

294.

Caput Octavum. De predestinatione.

Quae circa predestinationem huius no-
bis discutienda veniunt ad haec capita reduci pos-
sunt. 1°. Quodnam illius nomen et definitio.
2°. De existentia predestinationis. 3°. De
causis illius sive ad gratiam sive ad glori-
am. 4°. De effectibus et proprietatibus
predestinationis.

De predestinatione

De definitione predestinationis

S. Primus
De Essentia seu nomine
et definitione predestinationis
~~et de eiusdem ratione~~

267.
259.

Col 4

124

Predestinatio generatim et latiori quodam sensu usurpatur pro qualibet predefinitione seu preordinatione divina et extenditur ad ea omnia, quae Deus statuit vel per se facere, vel permittere: quo sensu Actor. 2. v. 23. De Christo à Judaeis dicitur: Hunc definitò consilio et praesentia Dei traditum per manus iniquorum affigentes interemistis.

Hic proprie Predestinationis nomine intelligitur anteiens ac aeterna creatura rationalis in finem vitae aeternae destinatio, et preordinatio. Ubi particula pra quamdam prioritatem sonat; et verbum destino significat non meram rei futura praecognitionem, seu simplicem actum intellectionis, sed firmum voluntatis propositum seu secretum: quo sensu usurpatur ab Apostolo Ephes. 1. v. 7. Predestinavit nos, inquit, in adoptionem filiorum per Jesum Christum in ipsum, secundum propositum voluntatis suae.

Aliis nominibus in Scripturis predestinatio designatur: dicitur nampe vocatio secundum propositum seu consilium Dei, dilectio, discretio, electio, preparatio, preordinatio &c.

Item alia est ad gratiam, quam gratuitam esse fides docet; alia ad gloriam, de qua disputant Theologi Scholastici an fiat ex praevisis meritis gratia, an ante illa praevista. Hinc nata in Scholis distinctio predesti-

Unde predestinatio non tantum in bonam partem, hoc est ad gratiam et gloriam, sed interdum etiam in malam hoc est in poenam et damnationem usurpatur. Ita Matth. 25. v. 41. ad reprobos dicitur: Discedite à me maledicti in ignem aeternum, qui paratus est diabolo et angelis eius. Hoc sensu sumpta predestinatio nuncupatur reprobatio, de qua cap. sequenti.

Rom. 8. 2. ad Tim. 2. Act. 13. ad Rom. 9. p.

268 nationis in adequatam, quae scilicet utramque complectitur, et inadequatam, quae unam duntaxat continet.

¶ quae nempe tum
praedestinationem
ad gratiam seu vo-
luntatem divinam
absolutam et effi-
caceam dandi grati-
am se ipsa certo
perducentem ad
gloriam, tum praed-
estinationem ad
gloriam seu volun-
tatem absolutam
et efficaceam dandi
gloriam in se com-
pletitur.

¶ Praedestinatio igitur adequata seu complete et adequate sumpta, est absoluta voluntas in Deo ab aeterno existens dandi gratiam et gloriam. Sive est efficax preparatio gratiae se ipsa perducentis ad gloriam, et ipsius gloriae. Nomine autem gratiae huius intelliguntur omnia media electis ad consequendam salutem gratis collata, et cum salute connexa.

256 Eadem praedestinatio simpliciter et complete sumpta recte etiam definitur à S. Augustino lib. de dono perseverantiae c. 14. Præscientia et preparatio beneficiorum Dei, quibus certissime liberantur, quicumque liberantur.

Dicitur 1.º praescientia: inde est, quod praedestinati interdum praesenti simpliciter dicantur, Rom. 11. v. 2. Praescientia latius patet quam praedestinatio, quia, ut ait Augustinus lib. de praedest. Sanct. c. 10. praedestinatio sine praescientia esse non potest; potest autem esse sine praedestinatione praescientia. Praedestinatione quippe Deus ea praeservit, quae fuerat ipse factururus.... praeservare autem potest est etiam quod ipse non facit, sicut quaecumque peccata.

257. Disputant Theologi quanam sit illa scientia ad praedestinationem praerequisita. Alii dicunt esse scientiam simplicis intelligentiae, qua Deus dirigitur in decreto praedestinationis, utpote quae ipsi proponat objecta, homines nempe, de quorum praedestinatione ferre possit decretum, neque enim cecio modo Deus fert libera sua decreta.

269.
Dicunt alii esse solam Scientiam ab-
solutam et visionis; quia Scientia illa non
est merè possibilem, sed eorum, quae ve-
rè futura sunt, atque Deus in electorum
cordibus operaturus est, at ab ipso in ipsa
praedestinatione praesumuntur.

Qui Scientiam conditionatorum
seu mediam propugnant, neque huius inter
se conveniunt; aliqui enim trinentur,
Scientiam illam, quae ad praedestinati-
onem praerequiritur, esse tum Scientiam
simplicis intelligentiae, quae Deus cognos-
cit gloriam et quidquid facere potest;
tum praecipue Scientiam mediam, quae
cognoscuntur in particulari omnia me-
dia, quae certò et infallibiliter, et tamen
liberè habitura sunt effectum, et ad glo-
riam perductura, si sentur. Nam Scien-
tia illa est Scientia, quae praecedit de-
cretum, cum illud dirigat. Alii

autem volunt, esse Scientiam mediam
simul et ~~absolutam~~ visionis, seu
conditionatorum, et absolutam. Enim-
verò praesentiam illam esse absolutam, et
decreto Dei, nostro conipiendi modo, poste-
riorem ex eo evidenter habetur, quòd Deus
sciat id, quòd factururus est: praesentia
autem quae versatur circa ea, quae Deus
facturus est, seu, quòd idem est, circa ab-
solutè futura, absoluta est et visionis.

Quidquid haec de re sit, et quom-
que modo Deus praedestinos noverit,
nobis satis est, quòd eos praenoscat, atque
praedestinatò sit Dei praesentia aliqua
sive simplicis intelligentiae, sive visionis,

Col
A25

270. sive simpliciter intelligentia et conditionatorum seu medicorum simul, sive visionis et conditionatorum simul; circa quod parum solliciti sumus.

258. Dicitur 2do Preparatio, id est aeterna in mente Dei dispositio medicorum, quibus in tempore creaturam rationalem ad finem suum ultimum certissime dirigit ac perducit.

Dicitur 3to Preparatio beneficiorum Dei. Quibus verbis intelliguntur non solum auxilia gratiae efficacia cum perseverantia finali conjuncta, sed etiam omnes actus salutares conducentes infallibiliter ad salutem.

Dicitur 4to Quibus certissime liberantur, quicumque liberantur. Id est liberantur, atque gloriam aeternam adipiscuntur, quippe qua est perfecta et consummata libertas et salus. Quare à S. Thoma Predestinatio definitur, preparatio gratiae in presenti et gloria in futuro. Deum autem preparare est Deum velle dare.

259.

S. Secundus.

De Existentia predestinationis.

Proter eos providentia divina hostes, quos cap. priori recensimus Pelagianis et Semipelagianis predestinationem gratuitam ad gratiam, quam docet fides impugnant ac negant, verum erronee prout S. sequenti demonstrabimus. Sit

260.

Conclusio.

Admittenda est vera ex parte Dei predestinatio.

Prob. 1° ex Scripturis. Matth. 25. v. 34. Venite benedicti Patris mei, poscite paratum vobis regnum à constitu-

lione mundi. Luc. 12. v. 32. Nolite timere 271.

pusillus grex, quia complauit Patri vestro
dare vobis regnum. Rom. 8. v. 30. Quos
prædestinavit; et quos vocavit, hos et iustifi-
cavit: quos autem iustificavit, illos et glo-
rificavit. Ephes. 1. v. 4. et 5. Elegit nos in
ipso ante mundi constitutionem ut essemus
sancti... prædestinavit nos secundum propo-
situm voluntatis sue.

Prob. 2do ex 33. Patribus. Hoc sic,
inquit S. Augustinus, lib. De dono perseveran-
tia c. 19. n. 48. neminem contra istam prædes-
tinationem, quam secundum Scripturas
sanctas defendimus, nisi errando disputare
potuisse. Et c. 23. n. 65. Prædestinationis
hujus fidem, ait, quo contra novos hereticos
nova sollicitudine nunc defenditur, nunquam
Ecclesia Christi non habuit.

S. Prosper, in resp. ad object. gal-
lorum, Prædestinationem, inquit, nullus
Catholicus negat.

S. Fulgentius, lib. De fide ad Petrum
c. 35. Firmissime tene, ait, et nullatenus
dubites, omnes, quos vasa misericordie
gratitã bonitate Deus facit, ante consti-
tutionem mundi in adoptionem filiorum
Dei prædestinatos à Deo.

Prob. 3^{tio} aperta ratione: quia De-
us nihil operatur in tempore, quod ab æter-
nò non præordinaverit faciendum.

Quam certa prædestinationis exis-
tentia, tam occultata est ac humana men-
ti prorsus impervia hujus mysterii ratio:
ad emulationem ac virtutis exercitium ar-
canum istud nos latere Deus sapientissime
voluit; suspensa quippe solis, cautiores red-
dit, et vigilantiores. Hoc unum fidei-

166
226

272. bus Sufficere Debet S. Petri monitum Ep. 2. c. 1.
v. 10. Satagite, ut per bona opera certam ves-
tram vocationem et electionem faciatis. Pro-
cul ergo curiose ac temeraria ista quaestiones;
Quare ex duobus infantibus unus Baptismum
percipit, alter non percipit? Quare inter
adultos unus efficaciter vocatur, et vocatus
venit, alter non venit? Quare unus in dem
visis Christi miraculis credit, alter non cre-
dit? Quare ex duobus justis unus ex hac vi-
ta eripitur dum justus est, alter vero non
eripitur? Cum Apostolo exclamandum*,
Ō altitudo divitiarum sapientiae et scien-
tiae Dei! Quam incomprehensibilia sunt
judicia ejus, et investigabiles viae ejus!
Et c. 9. v. 20. Ō homo tu quis es, qui respon-
deas Deo? Nunquid dicit figmentum ei, qui
se finxit, Quare me faciisti he.

M. Rom. ii. v. 33.

261. Dices: Doctrina praedestinationis
videtur periculosa, ad factum veterum Phi-
losophorum accedere, nocere libertati, inji-
cere homines in Socordiam, vel Desperatio-
nem, vel temerariam praesumptionem ac
Scurritatem. Ea quippe semel doctrina
supposita, valebit istud dilemma, quo
multi defatigantur et turbantur: Vel
sum praedestinatus, vel non. Si sum pra-
destinatus, salutem certissime assequar:
irrita enim non potest esse absoluta Dei
voluntas; inutilis ergo est omnis cura et
sollicitudo mea pro assequenda salute.
Si vero non sum praedestinatus, quidquid
boni fecero, tandem deservente gratia, aeter-
num peribo; soli enim praedestinati sal-
vi esse possunt. Ergo, p.

Resp. neg. ant. ejusque proba-
tionem. Non alia enim ex praedestina-

trione, quam ex praesentia Dei, oriri potest 273.
 Difficultas, aut necessitas agendi. Sicut igitur
 praesentia Dei humanam non tollit liber-
 tatem, nec in nobis extinguit studium et
 sollicitudinem sectanda virtutis, quia res
 futuras supponit, non facit; ita nec pre-
 destinatio, quae sequitur ac supponit praesentiam
 futurorum sub conditione me-
 ritorum gratia.

Absurditas ac falsitas adducti di-
 lemmatis clarius adhuc patebit, si ad res
 humanas ordinarias ac temporales transfe-
 ratur. Enimvero eritne quisquam tam sto-
 lidus ac fatuus, ut sic velit ratiocinari: Vel
 Deus praesivit ac decrevit me intra mensem
 in vivis fore, vel non praesivit: si praesivit,
 utar alimentis vel non utar, in vivis ero:
 si non praesivit, quidquid fecero moriar.
 Pariter, vel Deus praesivit, me a tali morbo,
 quo nunc laboro, liberandum, vel non: si praes-
 civit, sive remedia adhibeam sive non, a
 morbo certissime liberabor, sive non libe-
 rabor. Non arbitramur, quemquam fore
 tam mente ac ratione perditum hominem
 qui insulsi hujus dilemmatis obtentu, velit
 aut vitam suam, aut sanitatem in apestum
 discrimen adducere, abstinere ab alimen-
 tis, aut negligere remedia.

Dilemma igitur hoc putridum est
 sophisma, quod Dialectici appellant à fal-
 so supponente aut ab ignoratione elensii.
 Vita quippe conservatio, et restitutio sani-
 tatis à Deo non decernuntur, nisi quia no-
 vit futurum esse, ut et alimentis ad vitam,
 et remediis ad restitutionem sanitatis utamur.

Dices 2°. Si hominis actus à Deo 262.
 praevia sit ac praordinata, frustra sunt ad-
 hortationes, comminationes, &c. Ergo, p.

col 7
 r 27

monitum
 opera certam
 rem faciat
 e ista quae
 unus, Baptis
 ? Quare int
 oratur, et vo
 uare unus im
 t, alter non
 is unus ex he
 , alter vero n
 ulamand
 ientia et
 enibilia
 biles via
 quis es, qui
 mentum
 sic.
 vadedestinat
 um veterem
 libertati
 vel depre
 sumptione
 mel doct
 dilemma
 bantur
 on. Si sum
 hime aspe
 le absolut
 omnis creat
 nda salute
 atus, quip
 te gratia
 destinati
 2.
 iusque pot
 praedestina

274. Resp. neg. ant. Nam actio hominis non
 providetur, nec praedeterminatur à Deo futura,
 nisi suppositis ejus causis: atqui inter causas
 illas sunt ut p[er]viniunt ad hostationes, com-
 minationes, p. Ergo, p.
 S. Tertius.

263. De causis praedestina-
 tionis.

Jam supra d. i. annotavimus Praedes-
 tinationis ad gratiam et completam esse duas par-
 tes, quas velut totum aliquod in se complecti-
 tur, una enim est praedestinitio ad gratiam,
 ad gloriam altera. Quae ergo utriusque sit
 causa h[ic] inquirimus. Ubi notatum volu-
 mus non esse questionem de causa effici-
 ente praedestinationis; quippe certum est,
 praedestinationem, cum sit beneficiorum
 preparatio, à Deo esse tanquam à causa
 efficiente. Sed de causa morali duntaxat
 seu meritoria praedestinationis ex parte
 creaturae rationalis. Hoc igitur sub
 questione versatur, utrum ex parte effec-
 tus, gratia nempe et gloria, praedestina-
 tio habeat aliquam causam, id est, utrum
 Deus praedeterminaverit se daturum effectum

* effectus praedesti-
 nationis, ut jam
 dictum, est gratia
 et gloria.
 praedestinationis* alium propter merita
 aliqua, nec ne; adeoque utrum praedesti-
 natio sit gratuita, vel ob proposita aliamque
 merita duntaxat, ei à Deo tribuatur.

264. Primum igitur de praedestinat[i]o-
 ne ad gratiam agendum. Haec, ut jam dixi-
 mus, est absoluta et efficax Dei voluntas
 dandi gratiam re ipsa perducens ad bea-
 titudinem. Nomine gratia h[ic] intelli-
 gitur omne medium efficax ad beatitudinem
 perducens: ac proinde intelliguntur gra-
 tia actualis, et habitualis, opera saluta-
 ria, et perseverantia finalis, imò et gra-

...at h[ic] p[er]...
 De hac ergo
 ... hoc est
 ... ad
 ... volu[n]tatis
 ... an vero
 ... et
 ... me
 ... tanquam
 ... live tan
 ... qua non
 ... put
 ... fuisse, at
 ... quibus a
 ... vel rep[er]it
 ... in
 ... a libero a
 ... ad gl
 ... fieri
 ... abito
 ... instru
 ... quibus
 ... (h[ic]
 ... legem, a
 ... ad per
 ... am a
 ... disputat
 ... ut a
 ... cam ad faci
 ... agendum
 ... ut ejus p[ro]
 ... fiat ex p[ro]
 ... Denique
 ... esse fa
 ... Pelag
 ... volun
 ... a Deo
 ... propter m

tia externa, ut sunt pia monita, adhortatio. 275.
 nes, p. De hac ergo queritur, utrum sit
 pure gratuita, hoc est, utrum Deus ab aeterno
 gratiam seu media ad beatitudinem certo per-
 duentia dare voluerit ex mero suo beneplaci-
 to, ~~an~~ an vero ex provisione et intuitu
 boni alius operis, et boni usus liberi arbi-
 trii sive tanquam meriti de condigno, aut de
 congruo*, sive tanquam mere conditio-
 nis sine qua non.

Origenes putavit, animas ante mun-
 dum conditas fuisse, atque pro bonis vel ma-
 lis earum operibus ad corpora detonsas, pre-
 destinari vel reprobari.

Pelagiani in initio rejecta omni peni-
 tus gratia a libero arbitrio distincta* pre-
 destinationem ad gloriam ex provisus bonis
 natura operibus fieri affirmabant, docebant
 que, liberum arbitrium solis naturalibus
 viribus instructum cum externo dono legis
 et doctrina, quibus ad summum adjuvare-
 runt exempla Christi, sufficere ad servan-
 dam totam legem, ad consequendam justi-
 ficationem, ad perseverandum in bono, et
 ad vitam aeternam obtinendam. Deinde
 cum inter disputandum eo adveniti fuissent
 a S. Augustino, ut aliquam admitterent gra-
 tiam, eam ad facilius, non vero ad simplici-
 ter bene agendum necessariam dixerunt: ita
 tamen, ut eius preparatio seu destinatio
 a Deo fieret ex provisus liberi arbitrii me-
 ritis. Denique cum et ipsa bona opera
 ex gratia esse fateri compulsi fuissent,
 Julianus Pelagianus ad meritum bonae
 cuiusdam voluntatis confugit, voluitque
 gratiam a Deo preparari, et dari, non qui-
 dem propter meritum bonorum operum

meritum de condi-
 gno, est meritum
 ex justitia et per-
 fecta proportione
 operis meritorii ad
 mercedem. meritum
 de congruo autem est
 ex decentia, congrui-
 tate et indulgentia.
 nempe liberum ar-
 bitrium gratia no-
 mine venire, quam
 Deus homini con-
 cepit, tuebantur,

col 8
 128

276. liberi arbitrii, sed propter meritum bonae voluntatis.

Semipelagiani tandem Pelagianorum doctrinam utcumque mitigantes docuerunt praedestinationem ad primam gratiam fieri, non quidem ob praevia merita liberi arbitrii, ut volebat Pelagius; neque ob bonam voluntatem praeviam, ut placebat Juliano, sed propter pium quendam ac naturalem ad credendum affectum, seu quoddam initium fidei, quod quidem inter opera bona non computabant; id tamen tanquam causam et motivum Deum existari affirmabant, ut gratiam fidei illis conferret, quos noverat ad illam recipiendam bene affectos fore; tuebantur ergo, aliquos liberi arbitrii actus ac conatus ex solis naturae viribus elictos regulariter saltem seu ordinariè gratia praevire; sicut semper datur gratia iis, qui actus seu conatus illos naturales eliciunt, et non datur saltem ordinariè iis, qui non eliciunt, consequenter asserabant, Deum ab aeterno preparasse gratiam iis, quos absolute praevidit esse aliquos actus et conatus merè naturales elicturos, aliis non preparasse. Sicque etiam negabant gratuitam praedestinationem ad gratiam, et ad perseverantiam finalem, quam negabant esse donum Dei. Cum vero premerentur exemplo infantium, qui absque ulla meritis ex hac vita vel cum Baptismo vel sine Baptismo rapiuntur damnandi vel salvandi; tum recurrerant ad merita, non quae futura erant, sed quae futura fuissent, si infantes illi diutius vixissent. Contra eos sit-

Conclusio.

277.
259.

Prædestinatio ad gratiam est gratuita, ita ut nulla detur ejus ratio, seu causa ex parte prædestinati. Est omnium Orthodoxorum. Omnes liquidem communi Suffragio profitentur, prædestinationem ad gratiam omnino gratuitam esse, nec ullis meritis rependi; quia nulla sunt ante gratiam et sine gratiâ liberi arbitrii merita. Atque hoc ipsum est capitale dogma fidei, pro cuius defensione per annos viginti tam strenue ac feliciter pugnavit S. Augustinus adversus Pelagianos et Semipelagianos.

Prob. Conclusio 1.º In Scripturis 2. Tim. i. v. 9. Nos liberavit, et vocavit vocatione sua sanctâ, non secundum opera nostra, sed secundum propositum suum, et gratiam, quæ data est nobis in Christo Jesu ante tempora sæcularia. Id est, Deus nullis nostris operibus prævisis provocatus nos vocavit vocatione illâ, quâ re ipsâ liberemur et salvemur, secundum merum beneplacitum suum, et gratitiam benevolentiam, vi cuius propter merita Christi absolute prævisa statuit ab æternò salvare eos, quos re ipsâ salvat.

Rom. 9. v. 16. Non volentis neque currentis, sed miserentis est Dei. Et v. 18. Ergo cuius vult miseretur, et quem vult indurat. Hoc est, nemo ex ullo actu sue voluntatis aut conatu electus est à Deo ad gratiam et sanctitatem, sed ex solo libero beneplacito Dei, qui pro jure suo aliquos, quia misericorditer vult, liberat: reliquos, quia non vult voluntate illâ speciali et efficaci, non liberat.

278. Neque potest quisquam iudicio iure con-
queri; nam ut addit Apostolus: An non
habet potestatem figulus lutum ex eadem
massa facere aliud quidem vas in hono-
rem, aliud vero in contumeliam?

B. R.
p. 29.

Ibid. c. ii. v. 5. et 6. Reliquia se-
cundum electionem gratia salva facta
sunt. Si autem gratia, iam non ex ope-
ribus: alioquin gratia iam non est gratia.
Idest, pauci Iudaei, qui nunc salvan-
tur, salvantur secundum electionem
gratuitam, seu quia gratuito electi
sunt ceteris non electis: ac proinde sal-
vantur, non ex ullo bono actu vel usu
liberi arbitrii absolute praevio tanquam
causa huius electionis: alioquin haec elec-
tio gratuita, esset simul gratuita, et
non gratuita. Haec autem electio gra-
tuita, secundum quam salvantur illi Ju-
dai ad fidem conversi, est saltem gra-
tuita preparatio medicorum efficacium,
quibus se ipsa salvantur.

Ephes. i. v. 4. 5. et 6. Elegit nos
in ipso I. Christo: ante mundi constitutio-
nem, ut essemus sancti et immaculati
in conspectu eius in charitate. Qui
praedestinavit nos in adoptionem fi-
liorum per Jesum Christum in ipsum,
secundum propositum voluntatis suae
in laudem gloriae gratiae suae, in qua
gratificavit nos in dilecto filio suo.

Igitur, juxta Apostolum, Deus propter
merita Christi nos elegit, non quia era-
mus, aut futuri eramus sancti, sed ut
essemus sancti, tum habitualiter per
gratiam sanctificantem, tum etiam

Sanctitate actuali per bona opera ex ^{299.}
gratia liberè facta. Item Deus nos
per merita Christi ad ejus gloriam predes-
tinavit, non propter aliquod bonum opus
nostrum, sed secundum propositum volun-
tatis sue in laudem gloriae gratiae suae,
hoc est, ex merò beneplacito suo ad com-
mendandam gratuitam suam erga nos
benevolentiam, in qua nos gratificavit
in dilecto filio suo, id est, quam erga
nos gratuito exhibuit propter dilectum
filium suum. ***

Deinde ibidem addit: In quo
etiam et nos sorte vocati sumus, predes-
tinati secundum propositum ejus, qui
operatur omnia secundum consilium
voluntatis suae, ut simus in laudem glo-
riae ejus. Id est, propter quem nos sor-
te, seu planè fortuito quantum est ex
parte nostrà, sive undà datà ratione
ex parte nostrà, vocati sumus ad finem
sanctitatem et salutem, quia predesti-
nati eramus ex merò beneplacito illius,
qui operatur omnia secundum liberum
beneplacitum suum, ut ipse propter
gratuitum hoc in nos beneficium glo-
rificetur ab Angelis et hominibus, ejus
bonitatem, misericordiam, sapienti-
am ac potentiam laudibus extollendo.

Eandem repetit Ibid. c. 2. v. 8. Ubi
gratià, inquit, salvati estis per fidem,
et hoc non ex vobis, Dei enim donum est,
non ex operibus, ne quis gloriatur. Ipsius
enim sumus, factura, creati in Christo.

280. Jesu in operibus bonis, quae preparavit
Deus, ut in illis ambulemus. Haec tam
aperta sunt, ut nullo indigeant commen-
tario. Salus enim nostra non nobis ipsis
sed gratia tribuenda est, quae Dei donum
est; neque etiam operibus, unde non ha-
bemus, quod de eis gloriemur p.

Ante Apostolum Christus ipse pro
nostra sententia generatim pronuntia-
vit, cum Joan. 15. v. 5. Sine me, inquit, ni-
hil potestis facere, id est, sine mea
gratia, quae omnium bonorum operum
nostrorum atque salutis fons est et origo.

Prob. 2. d. De S. Patribus tum Grae-
cis tum Latinis, necnon Concilio S. Au-
gustino antiquioribus, qui, teste eodem
S. Doctore*, unanimiter docent, fidem
etiam initialem, omniaque alia ope-
ra salutaria, ipsamque finalem per-
severantiam esse dona Dei, id est be-
neficium Dei gratuitum. Ergo Deus
dat gratuito fidem etiam initialem, ope-
ra salutaria, et perseverantiam finalem.
Deus autem illa gratis dat, gratis ac mi-
sericorditer conferendo in tempore gra-
tias, quibus re ipsa ii, qui salvantur,
credunt, opera salutaria faciunt, et in
charitate perseverant usque ad mortem.
Atqui quod Deus dat gratis in tempore, vo-
luit gratis ab aeterno dare: nam Deus ni-
hil facit nec vult in tempore, nisi quod
ab aeterno voluit facere. Ergo Deus ab a-
eterno voluit gratis dare gratias, quibus
certò salvantur, quicumque salvantur.
Ergo fuit ab aeterno in Deo voluntas effi-

p * lib. de dono per
severantia.

L. 170.

cas et gratuita dandi gratiam re ipsa ad
 gloriam perducentem; ac proinde datur
 gratuita predestinatio ad gratiam. Hoc est
 Sanctorum Patrum Augustino antiquorum
 argumentum, quod ipse loco citato utitur.
 Unde adversus Julianum disputans confi-
 denter dicebat: Non est, cur provoces ad Ori-
entis Antistites; quia et ipsi utique Chris-
tiani sunt, et utriusque partis scilicet tam
orientalium quam Occidentalium Antisti-
tum scilicet; fides ista una est, quia et
fides ista Christiana est. Et lib. 2. c. ult.

* lib. 1. cont. Jul. 9
 c. 4.

loquens de communi fide Christianorum,
 quod invenerunt, inquit, tenuerunt, quod
 didicerunt, docuerunt, quod a Patribus auc-
 perunt, hoc filii tradiderunt. Nondum vo-
 biscum apud istos Iudices aliquid agebamus,
 et apud eos acta est causa nostra. Nec nos
 nec vos eis noti fueramus, et eorum latus
 pro nobis contra vos sententias recitamus.
 Nondum vobiscum certabamus, et eis pro-
 muntiantibus vinimus.

Superfluum nobis videtur plura
 ex S. Augustino pro nostra sententia addu-
 cere testimonia, cum constet eum pro
 gratuita ad gratiam predestinatione ad-
 versus Pelagianos et Semipelagianos to-
 tis viginti annis decestasse.

Prob. Conclusio nostra 3ta Ratio-
 nibus Theologicis. 1° Predestinatio ad
 gratiam est preparatio gratia re ipsa
 ad gloriam perducentis, id est, voluntas
 officia dandi media salutis ad beatitu-
 dinem aeternam re ipsa perducentia.
 Predestinatio Dei, quae in bono est, gratia
 est preparatio: gratia vero est ipsius pre-

preparatio
 Haec tam
 eant comm
 on nobis ip
 na Dei dom
 unde non
 p.
 ritus ipse p
 pronuntia
 me, inquit
 sine mea
 um operum
 s est et orig
 ribus tum
 nibus S. Au
 i, teste co
 ent, fide
 ne alia
 nale m pe
 i, id est
 Ergo
 tialom pe
 am final
 ratis ac m
 mporo ga
 laborant
 iunt, et m
 ad motem
 tempore, v
 m Deus vi
 nisi quod
 Deus ab a
 ias, quibus
 laborantur
 ntas effi

282.
† + lib. de predest. D.
c. 10.

Destinationis effectus, inquit S. Augustinus.*
Atqui preparatio gratia non habet causam,
seu rationem ex parte hominis. Ergo pre-
destinatio ad gratiam non habet causam, seu
rationem ex parte hominis, ideoque est
gratuita.

Prob. min. Si preparatio gratia, id
est, voluntas efficax dandi gratiam, habet
causam ex parte predestinandi, illa causa
est bonus usus liberi arbitrii, seu opus bo-
num. Atqui hoc esse nequit: Nam illud
bonum opus vel esset opus naturale, vel su-
pernaturale. Non primum, quia sic
1.º gratia jam non esset gratia; non enim
gratis prepararetur, nec proinde gratis
daretur, sed propter opus naturale, ut
docet Apostolus, Rom. c. ii. Si gratia, jam
non ex operibus; alioquin gratia jam
non est gratia.

2.º Falsò dixisset
Apostolus Rom. ii. Quis prior dedit illi, et
retribuetur ei? Nam homo daret aliquis
Deo, nempe opus naturale, propter quod
retribuerentur ei auxilia gratia efficacia.

3.º Homo posset ex solis natura vi-
ribus operari aliquid conduens ad salutem,
contra illud Christi, Joan. 15. Sine me ni-
hil potestis facere. Et contra can. 7. Conc.
Arausiacani II. ubi dicitur: Si quis per na-
tura vigorem bonum aliquod, quod ad
salutem pertinet vita aeterna, cogitare
aut eligere posse confirmat... Haec ratio
salitur Spiritu.

4.º Predestinatus
seipsum ex solis natura viribus primario
discerneret à non predestinato; et dis-
cretio predestinatorum à non predesti-

natis jam non esset arcuum altissimum
et inscrutabile, contra idem Rom. ii. O
altitudo p.

283 3. 131.

Non secundum, nempe bonum
opus Supernaturale non potest esse causa,
ob quam Deus preparaverit gratiam effica-
cem. Nam omne opus Supernaturale
supponit preparationem gratiae: omne
opus Supernaturale praesitum supponit
collationem gratiae praesitam, sicut om-
ne opus Supernaturale actu existens suppo-
nit collationem gratiae actu factam. Colla-
tio autem gratiae ut praesita supponit gra-
tiae preparationem: nam prius est gratiam
preparari, quam praesiti collatam, seu,
quod idem est, prius est Deum velle dare
gratiam, quam praesire eam esse confe-
rendam. Ergo Deus non preparat gra-
tiam, quia praesit opus ~~actu~~ Supernaturale
futurum; sed e contra praesit opus Super-
naturale futurum, quia preparat gratiam.
Ergo Deus non preparat gratiam, quia opus
Supernaturale futurum est; sed e contra
opus Supernaturale futurum est, quia
Deus preparat gratiam.

Brevius. Quod nature vires Super-
rat idem à solo Deo ipsiusque dono seu gra-
tiae provenit. Atqui opus bonum Super-
naturale nature vires Superat, seu enim
esset simul naturale et Supernaturale,
quod aperte repugnat. Ergo à solo Deo
ejusque gratiae provenit. adeoque non
potest esse causa preparationis gratiae p.
nisi quis stolidè dicere velit, ejusdem gra-
tiae causam esse eandem gratiam.

2° Prob. Predestinatio, quam
S. Augustinus lib. De Dono persever. c. 19. dicit,
rejiā non posse sine errore, est ex eodem
S. Doctore, ibid. c. 19. Proscientia et pra-
paratio beneficiorum Dei, quibus certifi-
me liberantur, quicumque liberantur,
id est salvantur. Atqui haec prepara-
tio est gratuita. Ergo predestinatio
ad gratiam est gratuita.

S * vers. 13.

Min. constat ex Apostolo, Phil.
2. * Deus etenim, qui operatur in vobis
et velle et perficere, pro bonā voluntate
ubi aperte significat, gratiam effica-
cem conferri a Deo pro merito beneplacito
suo, et sic semper esse formaliter et
immediate, et non tantum radicaliter
donum gratuitum. Atqui prepara-
tio doni gratuiti est sane gratuita, alio-
qui donum jam non esset gratuitum.
Ergo preparatio gratiae efficaciis, ideoque
et aliorum mediatorum salutis efficien-
tum est gratuita. Præterea pra-
paratio beneficiorum Dei est prepara-
tio donorum Dei: beneficia enim Dei
sunt dona à Deo gratis data. Ergo pra-
paratio beneficiorum Dei est gratuita.
Porro Deum preparare gratiam est
Deum ab æternō velle absolute dare gra-
tiam; et preparatio gratiae idem est, ac
æterna et absoluta voluntas dandi gra-
tiam.

286.
* vid. inf. Exercit. Theod.
Exercit. 9. n. 157. et seq.

Quod predestinationem ad glori-
am spectat, ea duplici ratione considerari
potest, nempe vel in ordine intentionis,
vel in ordine executionis; hoc est, vel ex

parte Dei aeterno suo consilio ac Decreto non²⁸⁵
 nullos ad gratiam et gloriam destinantis,
 vel in tempore decretum idem suum exe-
 quentis. Non est hic questio de ordine
 executionis; conuersus enim est omnium Theo-
 logorum sententia, gloriam in tempore seu
 in executione non nisi meritis ex gratia
 elicitis tribui oportet*, quemadmodum poe-
 na non nisi demeritis tribuitur. Ino sen-
 tu locutus fuisse videtur Christus, dum
 ait Matth. 25. v. 34. Venite benedicti Ba-
tris mei, possidete paratum vobis regnum
a constitutione mundi. Esurivi enim
et dedistis mihi manducare: sitivi, et de-
distis mihi bibere. Ad reprobos vero, v.
41. Discedite a me maledicti in ignem
aeternum, qui paratus est diabolo et an-
gelis eius: Esurivi enim, et non dedis-
tis mihi manducare p. gloria enim
 est merces et corona, quae non nisi legiti-
 me certantibus titulo iustitiae debita re-
 penditur. Bonum certamen certavi, inquit
Apostolus 2. Tim. 4. v. 7. 8. cursum consumma-
vi, fidem seruari; in reliquo reposita est
michi corona iustitiae, quam reddet mihi
Dominus in idâ die iustus Iudex.

* In tempore seu in
 executione meri-
 ta sequuntur gra-
 tiam, et gloria
 sequitur merita,
 utpote quae post
 illa datur.

De solo igitur ordine intentionis
 in mente divina hic controversant Theolo-
 gi, an scilicet praedestinatio ad gloriam
 precedat, vel sequatur / non quidem tem-
 pore, sed ordine causalitatis duntaxat: /
 praevisionem meritorum ex gratia, id est,
 an Deus efficaciter et absolute prius, non
 quidem tempore, sed ordine causalitatis, pra-
 destinatis decernat gloriam, quam gratiam;

286. aut vice versa prius gratiam, quam gloriam.

Graviorem opinionem timentur Thomista omnes, quos ex Scientia media seu conditionatorum patronis Nonnulli cum Bellarmino, noviter etiam C. Antoine sequuntur. Alii vero secundam propugnant.

Verum praesens controversia tota inter Schola haeret parietes, nec ubatenus fidem spectat; in quocumque enim catholico Systemate agnoscitur, gratiam ad omne opus bonum inchoandum ac perficiendum, inò et ad initium fidei ac pium credulitatis affectum prorsus necessariam esse: operatur enim Deus velle et perficere pro bonâ voluntate. Neque profecto momenti ^{tantum} esse videtur, cum tota versatur circa ordinem divinarum decretorum, quem quisque sibi ad libitum fingit: Unde Ecclesia nihil unquam circa eam definit, verum totam quantum Scholasticorum otio reliquit; quam Ecclesia mentem nos ultrò amplectimur, tantò libentius quidem, quòd religioni duamus, ~~propositam~~ ^{temporis}, qua nobis concessa est, ~~non~~ temporis usum inutilibus respondere questionibus. Nobis perinde est, sive Deus gratiam prius quam gloriam, sive gloriam prius quam gratiam ~~dicat~~ ^{dicat}, dummodo ~~quod~~ ^{quod} tui monitò ^{morem} gerentes, Satagamus, ut per bona opera certam nostram vocationem et electionem faciamus.

Et sane cum merita nostra ex gratia Dei, qua omninò gratuita est, flu-

* Philipp. 2. v. 13.

* ~~controversia~~
~~videtur esse~~
~~hanc potestatem~~
~~copiam~~

* 2. Pet. 1. v. 10.

ant necessario, vel in Sententia eorum, qui ex^{287.}
pravifis meritis, adeoque post gratiam nobis
à Deo gloriam Dei propugnant, patet, in
vehementer fallimur, hac ratione glori-
am non scius ac gratiam gratuitum Dei.
Donum esse aut saltem ex tali gratuito
Dono, gratia nempe, fluere.

Solvuntur Objectiones 267.

Contra positam Conclusionem.

Ob. 1° Matth. 25. v. 15. dicitur Patet
familias dedit talenta unicuique secundum
propriam virtutem. Ergo Deus dat gratiam
pro dispositione natura. Ergo, p.

Resp. neg. cons. Quia he voces, Se-
cundum propriam virtutem, vel sunt appo-
sita in parabola tantum ad ornatum, et
verisimilitudinem parabola, quia nempe
sic fit inter homines, à quibus sumitur pa-
rabola, non autem ad aliquid docendum: vel
nomine propria virtutis intelligitur gratia
cuique data, ut talento sibi credito recte
uti possit.

Ob. 2° Apostolus i. Tim. ci. v. 13. 268.

ait: Misericordiam Dei consecutus sum, quia
ignorans fui in incredulitate. Ergo mi-
sericordia seu gratia Dei supponit affec-
tum seu dispositionem idius, cui impeditur.

Resp. neg. cons. Sensus Apostoli
est, quod peccando solum ex ignorantia,
non ex malitia, non posuerit tantum im-
pedimentum misericordia Dei, quo posito
non accepisset gratiam conversionis. Sed
hac impedimenti amotio tribui debet gra-
tia, vel providentia speciali gratuita,

S. 1353

288. quia Paulum preservavit à peccatò malitia, et ab impedimentò majore vocatiònis divinae.

289. Ob. 3to Origenes (l. i. in Ep. ad Romanos) dicit, propositum, de quo Apostolus ibid. c. 8. v. 28. loquitur, esse propositum hominis, non Dei. Ergò juxta Origenem homines secundum propositum suum à Deo predestinantur.

Resp. cons. totum. Non curamus huc Origenem, ut qui, prout supra num. 288. adnotavimus, de gratia et predestinatione non rectè senserit. Unde S. Hieronymus Epist. ad Oseriphont. ait: Doctrina Belagii, Origenis Ramusculus fuit.

290. Ob. 4to S. Chrysostomus in c. 9. Ep. ad Rom. de Matthæo loquens ait: Qui arcana novit, qui cogitationis aptitudinem probare potest, is et in canò margaritam jacentem novit; ommissisque aliis, admiratus hujus pulchritudinem, illum elegit, voluntatisque nobilitati suam cum adjunxisset gratiam, probatum illum esse promuntiavit. Ergò juxta hunc

S. Doctorem gratia supponit bonam voluntatem hominis, non illam efficit. Ergò.

Resp. neg. cons. S. Chrysostomus per illam pulchritudinem, voluntatis nobilitatem, et aptitudinem ad Apostolatam intelligit ipsam predestinationis gratiam: et ita vult Christum vocasse Matthæum, quia vidit eum esse ab æternò predestinatum ad magnam gloriam, ad Apostolatam, et ad eximias dotes Apostoli proprias ipsi donandas.

Cum autem ait, Matthæum, etiam

antequam vocaretur, fuisse Margaritam, 289.
ujus pulchritudinem admiratus est Chris-
tus; Solum vult, idum fuisse Margaritam
in praedestinatione, non autem in re:
non enim alio sensu vocat eum Margari-
tam, quam quò Christus et solos praedesti-
natos vocabat oves suas, dum Joan. 10. v.
dicebat: Alias oves habeo, quae non sunt
ex hoc ovili, et illas oportet me adducere
et vocem meam audient. Et verò ante-
quam Matthaeus à Christo vocaretur, erat
Publicanus, et peccator: ac proinde non
erat Margarita in re, sed duntaxat in pra-
edestinatione, id est, non erat re ipsa Mar-
garita, sed duntaxat praedestinatus erat,
ut esset. Christus autem sciens, Matthaeum
esse praedestinatum ad excellentem sanc-
tatem, et ad Apostolatam, idque ad-
mirans, ut hanc consequeretur praedesti-
nationem, eum vocavit eò modo, quo
sciebat ei congruere, ut vocantem seque-
retur.

Veritas hujus responsionis patet
ex eo, quòd S. Chrysostomus tradat prin-
cipium, ex quo evidenter colligitur pra-
edestinationis gratuitas, nempe docet,
omnes actus salutares et merita omnia
esse dona Dei; sic enim Rom. 12. in 1. ad
Cor. ait: Igitur, quòd accepisti, habes, ne-
que hoc tantum aut illud, sed quidquid ha-
bes. Non enim merita tua haec sunt, sed
dona Dei. Donum autem est bonum gra-
tis datum.

Ceterum hic notatum volumus,
ut caeteris, quae nobis ex graecis Patribus for-
tè objici possent, obviamus, quòd, si non

— 6. 134.

290. nudi ex ipsis ante exortam haesim Pelagia-
nam et Semipelagianam non ita castigati
et accurate locuti videantur, benigne sunt
interpretandi: leuiter loquebantur, quia nul-
lus aderat hostis, nec controversia haec tunc
satis discussa et aliquata fuerat; at postmo-
dum cognitis ac repressis Novatorum cavil-
lationibus, argutis, et Sophismatibus, con-
gè cautiores in verbis fuere et castigatiores,

Ita Doctores illos exultat S. Augus-
tinus Lib. de praedest. S. c. 14. n. 47. Quid
opus est, inquit, ut eorum scrutemur opus-
cula, qui priusquam ista haeresis oriretur
non habuerunt necessitatem in hac difficili
ad solvendum questione versari? quod pro-
cul dubio facerent, si respondere talibus co-
gerentur. Unde factum est, ut de gratia
Dei quid sentirent, breviter quibusdam
Scriptorum suorum locis et transeunter attin-
gerent: immorarentur vero in eis, quae ad-
versus inimicos Ecclesiae disputabant.

271.

Ob. 9. to S. Augustinus lib. 83. quas-
tionum, quest. 58. ait: Cujus vult miseretur,
et quem vult, obdurat: Sed haec voluntas
Dei injusta esse non potest: venit enim de oc-
cultissimis meritis. Ergo juxta S. Au-
gustinum merita procedunt misericordiam
sive gratiam, sicut demerita obdurationem
et reprobationem.

Resp. neg. cons. mirum est, quod
hic nobis objiciatur S. Augustinus, ut qui pro
gratuita praedestinatione totis viribus semper
deestavit, haecque adducta Apostoli verba
ipsa in suis contra Pelagianos et Semipela-
gianos libris constanter de gratuita praedes-
tinatione exponat. Locū citatō solum
agit de justificatione et obduratione pecca-
torum, quae habent causas ex parte ipsorum

peccatorum licet occultissimas, ut patet ex iis, 291.
qua subiungit: Præcedit ergo aliquid in pecca-
toribus, quo digni efficiantur justificatione;
et item præcedit in aliis peccatoribus, quo di-
gni sunt obtusione.

Ob. 6.to Faienti quod in se est, 272.

Deus non denegat gratiam. Ergo collatio gra-
tia idcirco eius preparatio est à bono usu
liberi arbitrii.

Resp. dist. ant. Faienti quod in se
est ex viribus gratia Deus non denegat gra-
tiam actualem ulteriorem majorem, vel
gratiam habitualem seu sanctificantem,
si fecerit quod in se est ex viribus gratia
proximè disponentis, et exultantis ad actus
fidei, spei, et charitatis perfecta, vel imper-
fecta cum sacramentis, tales actus eliciendo,
con. Faienti quod in se est ex solis natu-
ra viribus Deus non denegat gratiam, neg.
ant. et cons.

Inst. 1.º Faienti quod in se est
etiam ex solis natura viribus Deus non de-
negat gratiam saltem remotam, quã si be-
nè uteretur, acciperet maiora auxilia, et
tandem fidem et justificationem. Ergo.

Resp. neg. ant. Sive intelligatur de
gratia actuali, sive habituali, etiamsi bo-
num, quod fit ex solis natura viribus, dica-
tur se habere iustitiam ad collationem
gratia per modum conditionis sine qua non,
vel occasionis. Nam si faienti quod in se
est ex solis natura viribus non denegatur gra-
tia, certè datur ex nobis initium aliquod,
quo gratia prevenitur; in negotio salutis
liberum arbitrium prevenit, et gratia subte-
quitur; gratia voluntatis pedi sequa est.
Homo potest ex solis natura viribus aliquid
aliquo modo conducens ad salutem; item

292. homo ex solis natura viribus se discerneret à non
predestinato. Ina omnia fidei advefantur
et in Pelagianis et Semipelagianis reprobata
fiere à Summis Pontificibus, Conciliis et Pa-
tribus.

Præterea hæc propositio Faienti quod
in se est ex solis natura viribus Deus non denegat
gratiam invidit in illam damnatam senten-
tiam Pelagianorum, gratiam, scilicet, secun-
dum merita nostra dari. Meritum enim
appellant Patres in hac materia quodlibet opus
bonum, ratione cuius gratia homini datur, ut
patet ex S. Augustino, lib. 2. ad Bonifacium, c. 8.
et ex S. Prospero, lib. contra Collatorem, c. 6.

Hæc propositio evidenter etiam repugnat
i.º Apostolo dicenti Rom. ii. v. 6. Si gratia, jam
non ex operibus; alioquin gratia jam non est
gratia. 2.º Capitulis, quæ Epistola Cele-
stini I. Papæ ad Episcopos Gallia subjiuntur,
necnon ex Definitionibus Summorum Ponti-
ficum, et Conciliorum Africanorum in materia
gratiæ excerpta sunt, nempe Capitulo 4.º ubi
dicitur: Quod nemo nisi per Christum liberò
benè utatur arbitrio, scilicet in his, quæ ad
salutem aliquo modo conducere possunt. Et
Capitulo 6.º Quod ita Deus in cordibus homi-
num, atque in ipso liberò operatur arbitrio,
ut sancta cogitatio, pium consilium, om-
nisque motus bonæ voluntatis ex Deo sit
per gratiam scilicet; quia per illum aliquid
boni possumus, sine quo nihil possumus.

3.º Hæc propositio repugnat Concilio
Africanor. cuius Canones velut fidei
dogmata continentur confirmati fuere à
Bonifacio Papæ II. et recepti à tota Ecclesia:
nam Can. 6.º damnatur ille, qui sine gratia
Dei conantibus, laborantibus, vigilantibus,
studentibus, p. nobis misericordiam dicit
conferri. Et can. 22. dicitur: Nemo

4. 135. —

habet de suo, nisi mendacium et peccatum in 293.
ordine scilicet ad salutem; hoc est, nemo in
ordine ad salutem absque gratia quidquam
potest nisi de mereri.

Inst. 2. Aliqui Theologi docuerunt
istam propositionem: facienti quod in se est
per vires naturae Deus non denegat gratiam

Resp. Vel supponunt cum viribus na-
turae aliqua auxilia gratiae; vel si nulla sup-
ponunt, in hoc lapsi sunt, non satis ex-
pendentes momenta nostrae doctrinae.

Ob. 7mo Perseverantia non pendet 273.
à solo beneplacito Dei. Ergo praedestinatio
non est mere gratuita.

Resp. neg. ant. Nam perseverantia
finalis formalis secundum se est vitae ter-
minis, seu mors in statu gratiae, quae à
solo Dei beneplacito pendet. Is enim om-
nis et solus habet perseverantiam usque
in finem, qui in statu gratiae moritur;
ne perseverantia ~~formalis~~ finalis for-
malis habetur, nisi cum perseveratum
est usque in finem, prout docet S. Au-
gustinus lib. de dono persever. c. 6. Mors
autem in statu gratiae pendet à solo bene-
placito Dei, qui homines, cum vult, et
prout vult, eripit à vita, cum solus sit
vita et mortis Dominus: et sic pro arbi-
trio iustum rapere potest ante lapsum,
et peccatorem conservare, donec converta-
tur: è contra vero iustum in vitam relin-
quere donec peccaverit, et peccatorem è
medio tollere, antequam conversus fuerit.
Quare S. Augustinus cit. lib. c. 14. ait: Vi-
dete jam à veritate quam sit alienum re-

281 a

294. quare donum Dei esse perseverantiam usque
in finem hujus vitae; cum vita huic, quan-
do voluerit ipse, det finem: quem si dat
ante imminens lapsum, facit homi-
nem perseverare usque in finem.

Inst. 1.º Perseverantia non semper significat mortem in statu gratiae, sed potest aliquid aliud significare, quod pendeat ab homine, nempe v.g. perseverantem observationem omnium mandatorum et preceptorum, &c. Ergo, &c.

Resp. neg. ant. Nam perseverantia finalis formalis, de qua hic est sermo, et quae proprie perseverantia nomine venit, nihil aliud est, quam mors in statu gratiae, ut primum diximus, atque constat ex S. Augustino. Perseverantia tamen donum sumi etiam potest pro complexu tum ex gratiis efficacibus, quibus status gratiae comparatur, et conservatur per observationem omnium preceptorum, tum ex ipsa perseverantia finali formali, seu beneficio, quo quis moritur in statu gratiae. Et donum perseverantiae sic sumptum est etiam à solo beneplacito Dei, qui ex mera misericordia ab aeterno preparat et dat in tempore gratias congruas certis hominibus, quos elegit, et quos à vita eripit in statu gratiae: aliis vero, quos non elegit, quia non voluit, preparat et dat solum gratias mere sufficientes, quibus sumi possunt salvari, sed quibus non salvantur ex sua culpa, eosque eripit à vita, cum in statu peccati versantur.

Inst. 2.º Proter idas gratias effi-

D. 136.

caes requiritur ad salutem libera cooperatio 295.
voluntatis humana, seu opus salutare libe-
rum. Ergo non pendet à solo Dei beneplacito.

Resp. comed. ant. neg. cons. Hoc wo-
peratio, seu opus salutare est quidem à
voluntate hominis, sed secundario tan-
tum, et ut premotâ, excitatâ, elevatâ
corroboratâ, adjutatâ, et completâ per gra-
tiam: à gratiâ vero ut à causâ principa-
li superiore, dante voluntati vires, et ni-
hil ab eâ accipiente, atque influente pri-
us naturâ tum in ipsam voluntatem, tum
in ejus consensum.

Inst. 3° Si perseverantia quoad
executionem, seu usum gratiarum non
pendet à solo Deo, perseverantia saltem
completè et ex omni parte spectata non
est donum Dei. Atqui, p. Ergo, p.

Resp. neg. sequel. maj. Nam fi-
des actualis et alia opera salutaria non
sunt à solo Deo, seu à solâ Dei gratiâ, sed
à gratiâ primariò, et secundariò à volun-
tate per gratiam congruam preventâ,
excitatâ, et corroboratâ; et tamen fides
etiam actualis, et omnia opera salutaria
sunt dona Dei, ut constat tum ex Apосто-
lo Ephes. 2. Gratiâ estis salvati per fi-
dem, et hoc non ex vobis, Dei enim donum
est: non ex operibus, ne quis glorietur.

Ipsum enim hunc factura, creati in Chris-
to Jesu in operibus bonis, quae preparavit
Deus, ut in illis ambulemus. tum ex

Conilio Tridentino declarante merita
nostra esse dona Dei. Igitur omnis actus
et consensus salutaris est donum Dei, qua-
tenus Deus per gratiam efficacem gratis

P. S. pag.

201.12.02

299. Datam facit non solum, ut possimus velle, sed etiam ut re ipsa velimus bonum salutare.

Instit. 4.to Perseverantia finalis cadit sub meritum, non quidem de condigno, sed de congruo. Ergo non preparatur vi electionis gratuita.

Resp. neg. cons. Perseverantia finalis gratuita donatur non solum parvulis, et multis adultis eam de congruo non merentibus, sed etiam illis, qui eam per meritum aliquod de congruo impetrant: ideoque gratis preparata fuit. Nam Deus gratuito donat in tempore, et ab aeterno preparavit gratiam efficacem, per quam illi perseverantiam impetrant. Præterea ex argumenti propositi antecedente sequitur tantum, quod perseverantia finalis preparata fuerit secundum ordinem executionis illis, qui eam impetrant ex provisione absoluta alicujus meriti de congruo. At in ordine intentionis gratuita preparata fuit efficaciter ante absolutam provisionem cujusvis meriti, et secundum hunc ordinem meritum de congruo per quod impetratur perseverantia, est effectus gratuitæ ejus preparationis. Nam meritum de congruo, per quod, ut loquitur S. Augustinus*, suppliciter emereri, id est, oratione impetrari perseverantia finalis potest, oratio ipsa scilicet, est etiam donum Dei: quod proinde non donatur à Deo in tempore, nisi quia fuit ab aeterno gratuito preparatum, et quidem ex efficaci voluntate perseverantia, ad quam tanquam medium ad finem ordinatum fuit.

* lib. De Dono persever. c. 6.

L. S. p. 137. —

P. 5. 197

Porro perseverantiam finalem esse ²⁹⁷
 donum Dei, ideoque beneficium gratuito
 datum, constat tum ex dictis, tum ex
 apostolo Philip. c. 2. v. 12. et 13. Cum metu
et tremore vestram salutem operamini. De-
us est enim, qui operatur in vobis et velle
et perficere, pro bona voluntate: hoc est,
 pro suo beneplacito ac sua mera benevolen-
 tia. Quanto magis pro suo merito benepla-
 cito operatur in vobis perseveranter velle
 et perficere: tum ex praxi Ecclesie, quae
 perpetuo orat pro fidelibus, ut perseverent.
 Ecclesia, inquit S. Augustinus, orat, ut * lib. de dono
credentes perseverent: Deus ergo donat persever. c. 7.
perseverantiam usque in finem. Enim
 vero non petatur a Deo, nisi quod ab eo
 donatur. Denique S. Augustinus da-
 ta opera librum De dono perseverantiae
 scripsit, ut hanc veritatem ex Scriptura
 et Traditione contra Semipelagianos
 ostenderet.

Ob. 8va Si nulla datur causa pra- 274.

destinationis ad gratiam ex parte pra-
 destinati, verum Deus hunc potius quam
 illum predestinet, praxi, quia vult,
 tunc erit acceptio personarum et iniqui-
 tas apud Deum. Falsum consequens.

Ergo, p.

Resp. neg. sequel. maj. Nam
 accipere personam est indigno vel mi-
 nus digno dare, quod digniori aliqua
 ratione debetur. Deus autem hunc non
 illum predestinando, nihil dat indigno,
 vel minus digno, quod digniori debetur,
 cum uterque aequaliter indignus sit; sed
 duntaxat misericordiam uni praestat, non

298. alteri indigno. Non indigno igitur Deus est
acceptor personarum: multo minus est in-
justus in dando, quia non dat uni quid-
quam ad quod jus habeat alter, cui non
dat. Nam gratia et quodlibet donum
Supernaturale non debetur uli homini:
imò omnes homines ante provisionem
absolutam ulius meriti et demeriti sunt
positivè indigni quolibet donò Superna-
turali propter peccatum Adami, quod
fuit omnium proprium.

275. Ob. quò Predestinatio est
electio iuxta S. Augustinum, lib. De pre-
dest. Sanct. c. 18. ubi ait: Elegit predes-
tinans nos. Atqui electio supponit
dignitatem maiorem in eo, qui eligitur
pro alio: nam qui sapienter eligit, id
quod melius est, eligit. Ergo predesti-
natio supponit aliquam dignitatem
seu bonitatem in predestinato, quàm
curet non predestinatus. Hæc autem
major bonitas non potest esse nisi bonus
vultus libertatis prævisus. Ergo, p.

Resp. Dist. Maj. Predestina-
tio est electio non supponens dignita-
tem in eo, qui eligitur, conc. maj. Est
electio supponens dignitatem in eo, qui
eligitur, neg. maj. Duplex est electio,
una gratuita, quæ est ad gratuita be-
neficia, et quæ proinde non supponit
dignitatem in eo, qui eligitur, sed eam
facit; nihilque est aliud, quàm gratui-
ta assumptio unius, alio relicto. Altera
est remuneratoria seu ad mercedem,
quæ supponit dignitatem ac dispari-
tatem electi ab eo, qui relinquitur.

Prædestinatis autem ad gratiam est gra- 299.
tuita electio, quæ nullam dignitatem nec
disparitatem supponit, sed postea facit.

S. Quartus.

De effectibus et proprietati- 276.
bus prædestinationis.

Effectuum prædestinationis no-
mine intelliguntur ea, quæ aliqua ra-
tione oriuntur à prædestinatione tan-
quam à causâ sive supernaturalia sint
sive naturalia. Effectus ergo prædes-
tinationis sunt illa omnia et sola, quæ
à Deo volita seu decreta sunt ex speciali
affectu erga salutem prædestinati, et ad
eam rem ipsâ conduunt sive per modum
meriti, sive per principii, sive per modum
ocasionis, aut amotionis impediendi, sive
quovis alio modo ex ordinatione et intentio-
ne divinâ. Hinc gratia actualis et habi-
tualis, bona opera, perseverantia finalis,
et gloria sunt effectus adæquatus prædes-
tinationis per se primariò intentus; nam
ista donantur à Deo vi prædestinationis
et cetera omnia ad hos effectus ordinantur.
Effectus verò secundarij sunt gratia inter-
na, miracula, prædicatio, libri pii, exem-
pla virtutum, natiuitas ex Catholicis ac-
probis parentibus, recta educatio, instruc-
tio, morbi, calamitates, flagella à Deo im-
missa ad salutem electorum, vita longior
vel mors præmatura, quando est occasio sa-
lutis; imò et permissio peccati, quando
permittitur ad bonum prædestinati, ut
inde humilior et cautior fiat, ut Deum

2. 138

300. ad eum in se misericordem perfectius amet, ut
deinceps de se non presumat, sapius ac
feruentius oret, bona opera et plura per-
fectius prestat, p. Item bona ordi-
nis naturalis per accidens et ex ordinatio-
ne divina sunt in electis, qui eis recte utun-
tur ad Dei gloriam et propriam salutem,
affectus secundarii predestinationis; nam
eorum bonus usus ex gratia factus conducit
ad merita et actus virtutum. Hinc illud
Apostoli Rom. c. 8. Diligentibus Deum om-
nia cooperantur in bonum eis, qui secun-
dum propositum vocati sunt sancti.

Quantum ad proprietates predesti-
nationis ea rediri possunt ad certitudinem
et immutabilitatem, concordiam cum li-
bertate creaturae, et definitum predestinato-
rum numerum.

Semipelagiani adversus doctrinam
S. Augustini circa predestinationem, istud
inter alia multa, incommodum urgebant,
quod si definitus ac certus foret numerus
predestinatorum, ita ut nec augeri nec
minui posset, ex utraque parte super-
fluus labor sit; si nempe rejectus nulla
industria possit intrare, neque electus
ulla negligentia possit evadere. Ita
referunt SS. Prosper et Hilarius scriben-
tes ad S. Augustinum.

Calvinista, non tantum certam
in se esse ajunt predestinationem, sed
etiam unumquemque fidelium de sua
predestinatione certum esse debere ac se-
curum contendunt.

277.

Conclusio prima.

Certa est ac immutabilis predesti-
natio. Prob. 1.º ex Scriptura. Joan. 6.
v. 38. Hæc est autem voluntas eius qui mi-

Et me Patris, inquit Christus, ut omne quod
dedit mihi non perdam ex eo. Et c. jo. v. 27.

Oves meae vocem meam audiunt, et ego
cognosco eas; et sequuntur me, et ego vitam
aeternam do eis, et non peribunt in aeter-
num, et non rapiet eas quisquam de manu
mea. Per oves hic intelliguntur electi.

Denique 2. Tim. 2. v. 29. Firmum fun-
damentum Dei stat. Habent signatum
hoc: cognovit Dominus qui sunt ejus.

Inde est, quod qui a gratia ad peccatum, a
veritate ad errorem deficiunt, si in eo statu
perseverent, ii non censentur esse de nume-
ro praedestinatorum, de quibus dicitur Joan.
2. v. 19. Ex nobis prodierunt, sed non erant ex
nobis: nam si fuissent ex nobis, permanfif-
sent utique nobiscum.

Prob. 2. do Ex S. Augustino lib. de cor-
rept. et gratia, c. 7. ubi de praedestinis hoc
ait: Horum si quisquam perit, fallitur De-
us: sed nemo eorum perit, quia non fallitur
Deus. Horum si quisquam perit, vitio hu-
mano vincitur Deus: sed nemo eorum perit,
quia nulla re vincitur Deus. Ergo ex
S. Augustino tanta et adeo immutabili cer-
titudine certum est, nullum praedestina-
tum esse periturum, quanta certum est,
Deum nunquam esse fallendum, aut hu-
mano vitio vincendum. Atqui hoc est
certum certitudine summa. Ergo et illud.

Prob. 3. do Ratione. Quia praedesti-
natio est actus intellectus et voluntatis di-
vinae*. Atqui Deus certissime omnia no-
vit, et quaecumque voluit fecit. Ergo pra-
edestinatio est certa et immutabilis.

Item, absoluta et officia voluntas
Dei omniscientis et omnipotentis summa cer-
titudine assequitur finem intentum nec mu-

3. 139

* Unde sequitur, cer-
titudinem infalli-
bilem praedestina-
tionis oriri tum ex
praesentia, tum
ex decreto Dei: ex
praesentia quidem,
quae decretum Dei an-
tecedit, ac dirigit, et

302.
ex Decreto, quod præ-
sientiam suppo-
nit ac sequitur.

tari potest. Ex hypothese enim, quod Deus se-
mel vult aliquid, non potest non velle ab
æternò et pro æternò id quod vult, nec po-
test desinere velle aut nolle, quod semel vo-
luit aut noluit. Unde Salus prædestinati
est certa et infalibilis ex parte Dei, et quod
semel voluit, semper vult, alioqui non esset
immutabilis, atque in assequendo finem
suum falli posset.

278.

Conclusio 2ª Idem

Nudus sine speciali revelatione
certus esse potest de sua prædestinatione.

Prob. 1° Ex Scripturis. Ecclesiastis
9. v. 1. Nescit homo utrum amore an odio
dignus sit, sed omnia in futurum servan-
tur in æta. Rom. 11. v. 20. Tu autem
fide stas: noli altum sapere, sed time. 1.
Cor. 10. v. 12. Qui se existimat stare, vi-
deat, ne cadat. Et c. 4. v. 4. De se ipso
dixerat Apostolus: Nihil mihi conscius sum
sed non in hoc justificatus sum. Unde Philip.
2. v. 12. concludit, cum metu ac tremore
vestram salutem operemini. Hac porro
anxietas, hæc timoris inuictis excludit certam
et firmam de futura salute securitatem
et omnimodam confidentiam seu fiduciam.

Prob. 2° Ex S. Augustino lib. de cor-
rupt. et grat. c. 13. ubi, Quis, inquit, ex mul-
titudine fidelium, quamdiu in hac morta-
litate vivitur, in numero prædestinatorum
se esse presumat?

Denique Concilium Trident. con-
clusionem nostram definit Sess. 6. Can. 16.
his verbis: Siquis magnum illud usque in
finem perseverantia donum se certo ha-
biturum, absolutam et infalibilem certitudi-
ne dixerit, nisi nisi hoc ex speciali revela-
tione didicerit, anathema sit. Et c. 12.
dixerat: Nemo, quamdiu in hac mortalita-

te vivitur, de arcano divina prædestinationis 303.
mysterio inque ad eum præsumere debet, ut certo
statuat, se omnino esse in numero prædesti-
natorum: quasi verum esset, quod justifi-
catus aut amplius peccare non possit, aut si
peccaverit, certam sibi ipsi resipiscentiam
promittere debeat: nam nisi ex speciali
revelatione sibi non potest, quos Deus sibi
elegerit.

Conclusio 3ta

279.

Certus ac Determinatus est numerus
prædestinationum.

Certe hæc conclusio necessario sequitur
ex primâ; enimvero si certa et immutabilis
est prædestinatio; cum non omnes sint præ-
destinati; tunc necessario sequitur Determinatum
esse eorum, qui prædestinati sunt,
numerum, qui tamen, prout Ecclesia habet
in oratione, quæ secretò in Missa de feriis
quadragesima recitatur, soli Deo cognitus
est.

Conclusio 4ta

280.

4.140

Prædestinatio nullam imponit præ-
destinati necessitatem, sed eorum
libertate stat et conciliatur.

Utrumque testatur Scriptura, ~~et~~
~~nonnulli~~ Deo prædestinatis et hominem
esse liberum, quem Deus reliquit in manu
consilii sui, Eccles. 15. v. 14. et Deum aliquos
ad gloriam prædestinare, qui mediante gra-
tia bonis operibus suis idam merentur. Hæc
apud omnes Orthodoxos certa sunt, quæ
Synodus Trident. Sess. 6. c. 5. exposuit, et
Can. 4. definiuit his verbis: Siquis dixerit,
liberum arbitrium motum et excitatum ni-
hil cooperari assentiendo Deo excitanti.... ne-
que posse dissentire si velit, anathema sit.

Dua verò ratione sit explicandum,

304. quomodo libertas cum predestinatione sit
concilianda, operose querunt Theologi.

Alii ad unam Dei virtutem et poten-
tiam infinitam recurrunt, qui res quaslibet
movet modo ipsis proportionato, necessarias
necessario, liberas libero, et attingit non
tantum actionis substantiam, sed et mo-
dum ipsum.

Alii, qui predestinationem ex pre-
visis meritis fieri, usumque Scientia me-
dia ante omne decretum absolutum ad-
mittunt, timentur, non aliam necessitatem
ex predestinatione sequi, quam que ex
Dei prescientia sequitur, id est, necessita-
tem duntaxat hypotheticam et consequen-
tem, qua nempe liberam voluntatis deter-
minationem sequitur.

281.

Solvuntur Objectiones.

Ob. 1° contra primam Conclusionem.
Possunt aliqui de libro vite, hoc est de nu-
mero predestinatorum deleri. Ita Moyses
Exod. 32. v. 32. dicebat: Aut dimittis eis hanc
noxam, aut si non facis, dele me de libro tuo,
quem scripsisti. Et David Psal. 58. v. 29.
Deleantur de libro viventium, et cum justis
non scribantur. Joan. 17. v. 12. duos
dedisti mihi, custodivi; et nemo ex eis perit

* Possunt ergo non nisi filius perditionis? Denique 2. Pet.
muli ex iis, quos 1. v. 10. Satagite, ut per bona opera certam
Pater filio dedit, vestram vocationem et electionem faciatis.
ire in perditionem.

Ergo rata et fixa non videtur predestina-
tio.

Resp. neg. ant. Falsi enim non po-
test Dei prescientia, nec suo effectu frustra
ri voluntas eius efficax et absoluta.

Ad eius probationem ex c. 32. Exod.
dicimus 1° Moysen postulasse deleri non qui-
dem de numero predestinatorum, sed de nu-
mero viventium: suam namque propriam
vitam in gratiam et salutem populi Isra-

elitici deo vivere paratus erat. Obsecro, inquit 305.
ebat Num. 11. v. 15. ut interficias me, et inve-
niam gratiam in oculis tuis. 2°. Si de
predestinatione verba Moysis interpretari
volueris, per hyperbolem seu piam quam-
dam exaggerationem, ut propensam su-
am in populum Dei voluntatem signi-
ficaret, dixit, Dele me de libro vite; sub
ista tamen lauta conditione, si fieri
possit; quomodo dicebat S. Paulus Rom.
9. v. 3. Optabam ipse anathema esse pro
fratribus meis.

David Psal. 68. Non optat damna-
tionis aeternae poenam iis, qui prophetas
persequuntur; sed praenuntiat immi-
nentem ipsis poenam, nisi resipiscant.

Judas, de quo Joan. 17. non erat
ex iis discipulis, quos Pater secundum pro-
positum vocaverat, et dederat filio; sed
erat propria sua malitia filius perditio-
nis, qui se ipsa perit.

S. Petrus citato loco hoc unum
innuit, predestinationem, quae in se
et ex parte Dei certissima est, nobis cer-
tam esse non posse nisi ex bonis operi-
bus.

Ob. 2°. Apostolus 1. Cor. 9. v. 27. 282.
timebat, ne cum aliis predicasset, ipse
reprobus efficeretur. Ergo non existi-
mabat, ratam et certam esse predesti-
nationem.

Resp. Dist. ant. Timebat, quod
ignoraret, an esset predestinatus, conc.
quod non crederet, certam et immotam esse
apud Deum predestinationis sententiam, neg.

S. 171

306.
283.

Ob. 3to Angelus Apocal. 3. v. 11.
Tene quod habes, inquit, ut nemo auipiat
coronam tuam. Ergo corona illa po-
test amitti et alteri dari.

Resp. Coronam, de qua huc S. Jo-
annes, non esse gloriam coelestem, sed
fidelem obedientiam et constantiam in
bono: Quoniam servasti verbum patien-
tiae meae, ait ibidem v. 10. Angelus, et ego
servabo te ab hora tentationis, quae ven-
tura est in orbem universum.

284.

Ob. 4to Si praedestinatio est
summè certa, imponit necessitatem sa-
lutis praedestinati. Atqui hoc dici ne-
quit. Ergo, p.

Resp. Dist. maj. Imponit ne-
cessitatem tantum extrinsecam salutis
liberè tamen consequenda, conc. necessi-
tatem intrinsecam salutis necessario
consequenda, neg. maj. Deus vult abso-
lutè et efficaciter, ut praedestinatus sal-
vetur, sed liberè, seu per bona opera me-
ritoria, ideoque liberè facta; ac pro-
inde adhibet media, ~~quae~~ quae ex se
repudiari quidem possunt, sed quae ta-
men infalibiler suum obtinebunt
effectum.

285.

Ob. 5to Praedestinatus potest
absolute mori in statu peccati. Ergo.

Resp. Dist. ant. Ex parte pra-
destinati, conc. Ex parte Dei, neg. ant.
Ex parte Dei id fieri non potest, pro-
ut ex antea dictis patet; licet ex par-
te praedestinati fieri possit, quia pra-
destinatus potest peccare mortaliter,
et nocte converti, vel ab alio occidi in

statu peccati, sed potentia, qua quamvis reduci possit in aeternum, certissime tamen nunquam ad eum reductur. 307.

Ob. 6to Si certa ac fixa est praedestinatio, ita ut numerus praedestinatorum augeri vel minui non possit; tunc valet ista Demipelagianorum consequentia: Ex utraque parte Superfluum labor est, si neque reiectus ubi industria possit intrare; neque electus ubi negligentia possit exiire; Ergo nec praedestinatorum damnari, nec reprobus salvari potest. Ergo dura et fatalis necessitas sequitur ex doctrina praedestinationis. 286.

Resp. neg. ant. Erimvero cum, ut superius dictum, praedestinatio nostra nobis ignota sit, in eo unice omnis cura et sollicitudo nostra collocari debet, iuxta mandatum S. Petri, ut per bona opera certam nostram vocationem et electionem faciamus.

vide ea, quae supra S. 2. pag. 273. diximus, ubi simile argumentum jam siluimus.

Ob. 7mo Contra Conclusionem 287.

¶ Jam pro certo habere debemus, assiduis orationibus, piisque operibus nos salutem à Deo esse impetraturos; habemus quippe obligatam Christi fidem Marci II. v. 24. Omnia quaecumque orantes petitis, credite, quia accipietis.

Atqui potest quis certo scire, se orare. Ergo. Resp. Dist. maj. Si certo constat, nos, ut oportet, orare, cone. Secus, neg.

308. At certi omnino non sumus, nos, ut oportet, orare: Quid oremus, sicut oportet, nescimus, ait Apostolus Rom. 8. v. 26. Sed Spiritus Sanctus postulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus.

Inst. Rom. 8. v. 16. Spiritus testimonium reddit Spiritui nostro, quod sumus filii Dei. Si autem filii, et heredes quidem Dei, coheredes autem Christi. Unde Thessalon. 1. v. 4. idem Apostolus ait: Scientes, fratres dilecti à Deo electionem vestram. Et 2. Tim. 4. v. 7. Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi; in reliquo reposita est mihi corona justitiae. Denique 1. Joan. 5. v. 13. Haec scribo vobis, inquit S. Joannes, ut sciat, quoniam vitam habetis aeternam, qui creditis in nomine Filii Dei. Ergo certi esse possumus de nostra praedestinatione.

6. 142

Resp. neg. cons. Ad idem testimonium ex c. 8. Epistola ad Rom. Spiritus quidem Sanctus testimonium reddit nos esse filios Dei sub certa nempe conditione, si tamen compatimur ut et conglorificemur. At quia nemo absolute certus esse potest, quo animo quaeve intentione haec in vita patiat, Enimvero non sunt condigna passiones huius temporis ad futuram gloriam, quae revelabitur in nobis, Rom. 8. v. 18. Ita quoque ex certa securitate ac scientia nemo certo scire potest, se filium Dei esse, eo modo, qui sufficiat, ut de sua praedestinatione omnino certus sit ac securus. Ad idem Ex c. 1. Ep. ad Thessal.

Vel Apostolus duntaxat loquitur de electione 309.

The salomonicum ad vocationem fidei Evangelicae, vel si de electione ad gloriam, sperant duntaxat suam ac fiduciam, non vero securitatem ac plenam de illorum salute certitudinem declarat.

Ad 3um ex Ep. 2. ad Tim. De huius praedestinatione loquitur Apostolus, vel ex speciali, quam habuit, revelatione, vel tantum ex spe ac confidentia.

Ad 4um ex c. 5. Ep. 1. S. Joannis.

Qui credunt in nomine Filii Dei, vitam habent aeternam in spe, non in re, seu non ex omnimoda certitudine. Quam multi enim sunt, qui fidem, imò et charitatem habent temporalem, à qua deficientes finaliter pereunt!

Ob 8vo contra conclusionem 4^{am} 288.

Praedestinatio includit efficacia consequenda salutis media, seu gratiam efficacem. Atqui gratia efficax stare simul non potest cum humana libertate; siquidem aut voluntas resistere ipsi potest, vel non potest. Si potest; ergo gratia per se non est efficax, ut quae huius effectum frustrari potest. Si non potest; ergo libera non est, ut consentiat vel non consentiat. Igitur vel gratiae sua virtus et efficacia deperit, vel voluntati sua libertas.

Resp. neg. min. ad cuius probationem, sicut voluntas resistere potest non potest gratiae efficaci in actu secundo consideratae, cone. considerata in actu primo, neg. gratia efficax in actu secundo est ipsamet formalis actio seu motus gratiae exprimentis voluntatis consensum: fieri au-

310. tem non potest, necessitate, ut vocant, hypo-
thetica et consequente, ut voluntas non con-
sentiat gratia, quamdiu ipsi consentit actu,
sen ut componat actum cum non actu.
Gratia vero efficax in actu primo est ipsa
met virtus seu potentia gratia ab ipso Deo
profluens, de se apta et nata ad exprimen-
dum voluntatis consensum: huius autem gra-
tia voluntatem dissentire posse si velit, do-
cet fides catholica. Sicque et gratia sua
virtus et efficacia, et voluntati sua manet
libertas.

289.

Caput Nonum De reprobatione.

Eundem huius sequemur ordinem
quem in tractanda predestinatione te-
minimus; ac primo de nomine, defini-
tione, existentia et divisione reproba-
tionis; tum de eius causis, denique de
illius effectibus disseremus.

S. Primus.

290.

De nomine, definitione, existen-
tia, et divisione reprobationis.

7.142
Reprobatio secundum nominis ety-
mologiam generatim idem significat, ac
rejectionem. Eo sensu utitur Apostolus
Heb. 4. v. 18. Reprobatio fit precedentis man-
dati propter infirmitatem eius et inutili-
tatem. Specialius autem Reprobatio
huius idem est ac rejectio seu exclusio à
donis Supernaturalibus vel gratia vel
gloria, de quibus sub metaphora dicitur
Jerem. 6. v. ult. Argentum reprobum vo-
cate eos, quia Dominus projecit illos. Et
1. Cor. 9. v. 27. Castigo corpus meum et in
servitutem redigo; ne forte cum aliis præ-
dicaverim, ipse reprobus efficiar.